ΟΛΑ ΑΠ' ΤΟ ΛΑΟ ΚΑΙ ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΟ.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟ ΦΑΣΙΣΜΟ — ΛΕΦΤΕΡΙΑ ΣΤΟ ΛΑΟ.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ 1944. — Β' ΠΕΡΙΟΔΟ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΛΕΣΒΟΣ

ΣΑΒΒΑΤΟ 21 ΤΟΥ ΟΧΤΩΒΡΗ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΕΑΜ ΛΕΣΒΟΥ

Ἀρ. 21. Τιμὴ φύλ. Δρ. 5.000.000

ΟΙ ΣΥΜΜΑΧΟΙ ΚΑΙ ΜΕΙΣ

Τόπανε καθαρὰ καὶ τὸ διακηρύξανε urbi et orbi καὶ τάκουσε ὅλος ὁ κόσμος. Μὰ μερικοὶ καλοθελητὲς στρεβλώνουν τὰ πράματα καὶ μεταχειρίζονται τόνομά τους γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσουν ὕποπτους σκοποὺς καὶ νὰ πετύχουν κέρδη ἀθέμιτα· γυρεύουν νὰ προκαλέσουν ἐντύπωση καὶ νὰ κάνουν ἔτσι τὴ δουλιά τους.

«Ἡ Μεγάλη Βρεττανία καὶ ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση δὲ θανακατωθοῦν στὰ ἐσωτερικὰ καμιᾶς χώρας» λέει ἡ συνθήκη Συμμαχίας ἀνάμεσα στὶς δυὸ μεγάλες εὐρωπαϊκὲς δυνάμεις καὶ ἀφτὸ ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιο τῆς συμμαχίας τους. Καὶ τὸ ἴδιο λένε καὶ σὲ ἄλλες συνθῆκες καὶ συμφωνίες καὶ διακηρύξεις ὅλοι οἱ Σύμμαχοι.

Οἱ λαοὶ θὰ μείνουν ἐλεύθεροι νὰ ρυθμίσουν μόνοι τους τὰ ἐσωτερικά τους ζητήματα. Οἱ Σύμμαχοι ἀναγνωρίζουν πὼς οἱ λαοὶ δὲν ἔχουν πιὰ ἀνάγκη ἀπὸ κηδεμόνες. Ἔχουν ἀρκετὴ ἀντίληψη καὶ συναίσθηση γιὰ τὰ δικαιώματά τους οἱ λαοὶ καὶ τὶς ὑποχρεώσεις τους. Κανένας ξένος δὲ θανακατεφτεῖ γιὰ νὰ ἐπιβάλει μὲ τὸν ἕνα ἢ μὲ τὸν ἄλλον τρόπο λύσεις ποὺ δὲ θὰ θέλει ὁ λαός.

Τόπανε ἐπίσημοι σὲ δηλώσεις καὶ σὲ λόγους, μισοεπίσημοι καὶ ἀνεπίσημοι σὲ ἄρθρα καὶ σχόλια, στὶς ἐφημερίδες καὶ σὲ ἰδιαίτερες κουβέντες καὶ μαζὶ μ' ὅλα τόνισαν τὴ μεγάλη συμβολὴ στὸν ἀγώνα τοῦ Ἕλληνα ἀντάρτη.

Καὶ τί λένε σήμερα οἱ μάβροι ἄνθρωποι; Μᾶς λένε μὲ ὕφος γεμάτο μυστήριο πὼς οἱ Ἄγγλοι—εἰδικὰ καὶ ὁρισμένα οἱ Ἄγγλοι —θὰ μᾶς κάνουν καὶ θὰ μᾶς δείξουν γιατὶ δὲν καθόμαστε καλά! Πὼς μᾶς βλέπουν μὲ κακὸ μάτι γιατὶ ζητᾶμε νὰ τακτοποιήσομε τὰ ἐσωτερικά μας ζητήματα μὲ τρόπο, ποὺ νὰ ἱκανοποιεῖ τὸ λαό. Μᾶς λένε μὲ πικρὸ χαμόγελο πὼς δὲ θὰ μᾶς στείλουν τρόφιμα, γιατὶ ὁ λαὸς δὲ θέλει νὰ ξαναδεῖ τὸ χωροφύλακα (ποὺ θέλουν ἀφτοὶ νὰ τὸν καθίσουν στὸ σβέρκο του). Πὼς θὰ μᾶς κακομεταχειριστοῦν γιατί... θάνοιξομε τὰ σκολιὰ καὶ θὰ βάλομε καὶ ἄλλους δασκάλους. Καὶ θέλουν νὰ παρουσιάσουν γενικὰ συκοφαντικὰ τοὺς συμμάχους ἀντίθετους μὲ τὰ λαϊκὰ συμφέροντα.

Καὶ μᾶς λένε πὼς οἱ Ἄγγλοι θέλουν ἀφτὰ καὶ κεῖνα, ποὺ ταιριάζει νἆναι ὅτι ἐξυπυρετεῖ τὰ δικά τους ἀτομικὰ συμφέροντα. Θέλουν νὰ παρουσιάσουν τοὺς συμμάχους, πὼς τοὺς εὐνοοῦν προσωπικὰ τοὺς ἴδιους.

Καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲ θέλουν νὰ καταλάβουν πὼς ἔτσι ἐκθέτουν τοὺς Συμμάχους μας, γιατὶ τοὺς παρουσιάζουν στὸ λαὸ διαφορετικοὺς ἀπ' ὅτι εἶνε. Μὰ νομίζουν πὼς ἔτσι θὰ γίνει ἡ δουλιά τους. Τὸ ἴδιο ἔκαναν καὶ μὲ τοὺς Γερμανούς. Ἐξυπηρετοῦσαν τὸ μικρό τους ἄτομο καὶ τότε ὅπως τόρα, ἀδιαφορόντας πάντα γιὰ τὰ λαϊκὰ συμφέροντα.

Καὶ ἐκμεταλλεύονται μὲ πρόστυχο τρόπο τὶς δηλώσεις ποὺ ἔγιναν τελευταῖα πὼς ἡ Ἀγγλία ἐνδιαφέρεται γιὰ μιὰ φιλική Ἑλλάδα, γιὰ τὶς συγκοινωνίες τῆς ἀνατολικῆς Μεσόγειας.

Οἱ ἄνθρωποι ὅμως ἀφτοὶ δὲ μᾶς λένε τίποτα γιὰ τὸ τί σχέση ἔχει ἀφτὸ μὲ τὰ ἐσωτερικά μας ζητήματα καὶ γιατὶ μονάχα ἀφτοὶ εἶνε σὲ κατάσταση νὰ ἐξασφαλίσουν τὶς συγκοινωνίες τῆς Ἀνατολικῆς Μεσόγειας;! Μήπως γιατὶ συνεργάστηκαν στενὰ καὶ ἐγκάρδια μὲ τοὺς γερμανούς; Γιατὶ ἡ χωροφυλακὴ εἶνε πιὸ κατάλληλη; Μήπως γιατὶ βοήθησε τὸν ἐχθρό, ὅσο κανεῖς ἄλλος; Μήπως νομίζουν πὼς ἡ συνεργασία τους μὲ τοὺς γερμανοὺς τοὺς ἔδοσε τὴν εὐκολία νὰ συνεργάζονται καὶ μὲ τοὺς συμμάχους;

Νομίζουν τὴ συνεργασία τους μὲ τὸν καταχτητὴ τόσο ἀνώδυνο πρᾶμα; Ἂν ὅλοι ἔκαναν ὅτι ἔκαναν ἀφτοὶ θὰ μποροῦσε νὰ δεῖ ἡ Εὐρώπη ἄσπρη μέρα πιά!

Τὸ Ἐθνικὸ Ἀπελευθερωτικὸ Μέτωπο τὸ ξέρουν οἱ Σύμμαχοι. Τὸ γνώρισαν στὶς πιὸ κρίσιμες στιγμές, ὅταν οἱ ἄλλοι, ποὺ τοὺς κάνουν σήμερα τὸ φίλο, κρυφοκουβεντιαζαν μὲ τοὺς Βάλτερ.

Δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν ἀφτοὶ οἱ ἄνθρωποι πὼς μὲ τὴ στάση τους στὸ διάστημα τῆς κατοχῆς ξοφλήσανε πιὰ καὶ οἱ Σύμμαχοι δὲν μποροῦν νὰ τοὺς ὑποφέρουν; Οἱ Σύμμαχοι ἀναγνωρίζουν τὴν πραγματικὴ δύναμη, ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὴ λαϊκὴ θέληση. Γιατὶ μονάχα μιὰ τέτια δύναμη μπορεῖ νὰ ἐξασφαλίσει τὴν τάξη τὴν πραγματική. Ἕνας λαὸς φιλελεύθερος, σὰν τὸν Ἀγγλικὸ μονάχα τὴ λαϊκὴ θέληση ἑνὸς ἄλλου λαοῦ ἀναγνωρίζει καὶ σέβεται.

Τὸ ΕΑΜ ἀποτελεῖ σήμερα δύναμη πραγματικὴ μέσα στὴ χώρα μας. Καὶ ἡ δύναμη ἀφτὴ πηγάζει ἀπὸ τὸ λαό.

Καὶ ἀφτὸ τὸ βλέπουν οἱ Σύμμαχοι. Μποροῦν εὔκολα νὰντιληφθοῦν πὼς σήμερα ὁ λαὸς θέλει τὰ δικαιώματά του. Καὶ οἱ Σύμμαχοι τοῦ δόσανε ἱερὴ ὑπόσχεση νὰ τὰ σεβαστοῦν. Νὰ σεβαστοῦν τὴ γνώμη του τὴν ἐλεύθερη χωρὶς νὰ πιστέβουν σὲ συκοφαντίες ποὺ κάνουν μερικοὶ κακοὶ ὄψιμοι φίλοι τους.

Ο ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΣ ΘΕΣΜΟΣ: ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ἡ σημερινὴ Αὐτοδιοίκηση δὲ μιάζει μὲ ὅτι λέγανε αὐτοδιοίκηση σὲ παλιὰ χρόνια. Εἶνε ἕνας καινούργιος θεσμὸς ποὺ βγῆκε μέσα στὴ φωτιὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνα. Μ' ἀφτὴ θὰ λύσει ὁ λαὸς τὰ ζητήματά του καὶ θάνε μόνος του πραγματικὰ νοικοκύρης μέσα στὸ σπίτι του.

Πολλὲς φορὲς μὲ τὴν αὐτοδιοίκηση θυμόμαστε τὶς Ἑλληνικὲς κοινότητες τῆς Τουρκοκρατίας. Ἀφτὸ τὸ σύστημα δὲν εἶνε καθόλου τὸ ἴδιο μὲ τὸ σημερινό. Στὶς κοινότητες ἐκεῖνες ἠδιοίκησης ἦταν ἀριστοκρατική. Δὲ διοικοῦσε τότε ὁ λαός. Διοικοῦσαν οἱ ἀρχοντάδες καὶ ξέρομε πὼς Ἄρχοντας κατάντησε νὰ μὴ σημαίνει τὸν ἄνθρωπο ποὺ διοικεῖ μὰ τὸν κοτζάμπαση το φεουδάρχη. Καὶ ὅταν ὁ λαὸς ἔκανε τὴν ἐπανάσταση τοῦ 21 γύρεβε νὰ γλυτώσει ἀπὸ τὸν ἄρχοντα τῆς κοινότητας εἴτε Τοῦρκο εἴτε Ρωμιό.

Καὶ οἱ δυὸ τυρανοῦσαν τὸ λαὸ ὅπως τὸν τυρανοῦσαν οἱ μαβραγορῖτες μαζὶ μὲ τοὺς γερμανούς. Καὶ ζήτησε ὁ λαὸς τὴ λεφτεριά του πολεμῶντας καὶ ψήφισε συντάγματα μ' ὅλη τὴν ἀντίδραση φιλελεύθερα καὶ προοδευτικά. Μὰ ἤρθε ἡ ἀπολυταρχικὴ διοίκηση ὕστερα καὶ ἔπνιξε ὅλες ἀφτὲς τὶς ἀπαιτήσεις καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ.

Κάθε τόσο ψηφίζονταν νόμοι σχετικὰ μὲ τὴ διοίκηση, μὰ ὅλοι τσιγκέριζαν στὸ ἴδιο σημεῖο. Ὅλες οἱ κοινότητες καὶ οἱ δῆμοι ἔπρεπε νὰ κρέμονται ἀπὸ τὸ κέντρο. Γιατὶ βίση στὸ πολίτευμα δὲν ἦταν τὸ λαϊκὸ συμφέρο. Βάση ἦταν τὸ συμφέρο τῆς ὀλιγαρχίας ποὺ διοικοῦσε στὴν Πρωτεύουσα. Κάθε ζήτημα κοινοτικὸ ἔπρεπε νὰ περάσει πολλὰ «γραφεῖα» γιὰ νὰ ἐγκριθεῖ. Καὶ ὅλοι ξέρουν τί θὰ πεῖ ἀφτό.

Μιὰ ποὺ θὰ ἦταν στὸ χέρι τοῦ τάδε καὶ τάδε ὑπαλλήλου θὰ μποροῦσε ἀφτὸς νὰ ἐκμεταλλεφτεῖ τὴ θέση του. Νὰ ζητήσει κάτι καὶ σιγὰ σιγὰ κατάντησε οἱ γραφειοκράτες νὰ γίνουν πληγή. Οἱ κοινότητες ἦταν ὑποχρεωμένες νὰ κάνουν εἰσφορὲς γιὰ νὰ συντηροῦν ἀφτὸ τὸν πολύπλοκο ὀργανισμὸ ποὺ μπόδιζε τὴν ἀνάπτυξή τους. Κανένα ζήτημα δὲν μποροῦσε νὰ λυθεῖ, ἂν δὲν ἦταν στὴ μέση καὶ παράγοντας, καὶ ὁ παράγοντας ἀφτὸς ἦταν πάλι ὁ οἰκονομικὰ ἀνεξάρτητος. Ἔτσι γιὰ νὰ γίνει κάτι στὴν κοινότητα ἔπρεπε νἄρθει ὁ κατάλληλος ἄνθρωπος στὴ διοίκηση τῆς κοινότητας ὁ παράγοντας ὁ κοματικός, ποὺ θὰ εἶχε τὰ μέσα. Καὶ γιὰ νὰ γίνει ἕνα ἔργο ἔπρεπε ν' ἀποφασίσει νὰ τὸ κάνει ἡ κυβέρνηση— ποὺ ἦταν τὸ ἴδιο μὲ τὸ κόμα—ἐπειδὴ θὰ εἶχε κοματικὰ ὀφέλη.

Μ' ἀφτὸ τὸν τρόπο ἡ ἐλευθερία τάχα στὶς ἐκλογὲς γιὰ κοινοτικοὺς ἄρχοντες ἦταν εἰκονική, ὅπως ἦταν καὶ τόσες ἄλλες ποὺ συνηθίσαμε νὰ λέμε «ἐλευθερίες». Στὴν οὐσία ὅλα ἦταν δεμένα καὶ κατευθύνονταν ἀπὸ πάνω.

Τὸ σύστημα φάνηκε ὁλότελα ἔξω ἀπὸ τὴ λαϊκὴ θέληση καὶ ἀντίθετο ἀπὸ κάθε λαϊκὸ συμφέρο, ὅταν ὁ λαὸς εἶδε πὼς τὸ σύστημα ἔμπαινε στὴν ὑπηρεσία ἑνὸς ξένου τυράννου. Στὴ θέση του μπαίνει τόρα ἡ Αὐτοδιοίκηση. Σ' ἀφτὴ ἡ ἐξουσία μένει στὸ λαό. Τὸ κράτος ἀπὸ πάνω θὰ ἐπιβλέπει μονάχα μὰ τὸν ἔλεγχο τὸν πραγματικὸ θὰ τὸν ἔχει ὁ λαός.

Ὄργανα τῆς Αὐτοδιοίκησης γιὰ τὶς κοινότητες εἶνε τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο καὶ ἡ κοινοτικὴ Συνέλευση, ποὺ εἶνε καὶ τὸ **κυρίαρχο σῶμα τῆς κοινότητας**, καὶ τὴν ἀποτελοῦν ὅλοι οἱ ἐκλογεῖς. (Κώδικ. Τοπ. Αὐτοδ. Πράξη ΠΕΕΑ ἀριθ. 55)12 8)44 Κεφ.—Β' ἄρθρ. 6 ἐδ. 2). Αὐτὴ συζητάει καὶ ἀποφασίζει γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ ἐνδιαφέρει τὴν Κοινότητα καὶ ἐλέγχει καὶ ἐγκρίνει τὶς ἀποφάσεις τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου (ἄρθρ. 11). Τὸ Ἐπαρχιακὸ Συμβούλιο κοιτάει μονάχα ἂν εἶνε **νόμιμες** οἱ ἀποφάσεις τοῦ Κοινοτ. Συμβουλίου καὶ ἂν εἶνε μέσα στὴν **ἁρμοδιότητά του** (ἄρθρ. 9.) Ὁρισμένες ἀποφάσεις (ἄρθ. 9, 1) μπαίνουν κάτω ἀπὸ τὸν **ἔλεγχο** τοῦ Ἐπαρχ. Συμβουλίου μόνο ὕστερα ἀπὸ προσφυγὴ ποὺ μπορεῖ νὰ κάνει ὁ κάθε δημότης. Μ' ἀφτὸ τὸν τρόπο ἡ κοινότητα διαχειρίζεται μόνη της τὰ ζητήματά της, χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ κάνει **ὅτι θέλει** τὸ κοινοτικὸ Συμβούλιο. Μπαίνει **χαλινάρι** στὴν **αὐταρχικότητα** ποὺ ἔχει ὁ καθένας γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσει τὰ δικά του ἀτομικὰ συμφέροντα ἀνεξάρτητα ἢ καὶ ἀντίθετα μὲ τὰ γενικά. Δὲν μπορεῖ μόνος του ὁ Πρόεδρος νὰ κάνει **ὅτι θέλει**. Δὲν ἔχει τέτια δυνατότητα, ὅπως γινότανε στὸ παλιὸ συγκεντρωτικὸ σύστημα. Ἡ Συνέλευση ἐλέγχει τὶς πράξεις του καὶ ἡ παραπάνω ἐξουσία—Ἐπαρχιακὸ κλπ.—**δὲν ἔχει** δικαίωμα νὰ κάνει τὰ θελήματα τοῦ προέδρου. Οὔτε ὁ πρόεδρος μπορεῖ νὰ παρουσιαστεῖ πωστὰκάνει ἀφτὸς, γιατὶ ἔχει τὴ δύναμη, νὰ κάνει δημαγωγικὴ πολιτική. Τὸ Συμβούλιο μένει **δεμένο μὲ τὸ λαό.** Κάθε του ἐνέργεια **κρέμεται** ἀπὸ τὸ λαϊκὸ συμφέρο καὶ ποτὲ ὁ λαὸς δὲν θὰ γίνει δοῦλος τοῦ προέδρου μὲ ρουσφέτια.

Ὁ λαὸς θὰ διοικεῖ **μόνος του οὐσιαστικά**. Κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι θάνε **ὄργανα τοῦ λαϊκοῦ συμφέροντος**, ἀφοῦ σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρ. 11,5 ἡ κοινοτικὴ συνέλευση ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ **ἀνακαλεῖ** τὸ Συμβούλιο ἢ μερικὰ μέλη του μόνη της ἢ μὲ **λαϊκὴ αἴτηση** τοῦ 1)3 ἀπὸ τοὺς ἐκλογεῖς τῆς Κοινότητας. Ἀφτὸ εἶνε τὸ γερὸ χαλινάρι, ποὺ δὲν ἀφίνει κανένα νὰ στραβοπατήσει καὶ νὰ γίνει... παλιάνθρωπος.

Δὲ δίνει στὸν ἄνθρωπο τὴ **δυνατότητα** νὰ γίνει παλιάνθρωπος καὶ ἀνήθικος.

Βέβαια θὰ ποῦν πολλοὶ πὼς ὁ λαὸς δὲν μπορεῖ **νὰ κάνει χρήση** ἀπ' τὰ δικαιώματα, ποὺ τοῦ δίνει ὁ νόμος καὶ θὰ σέρνεται πάντα ἀπὸ τοὺς **ἰσχυροὺς!** τοῦ Νίτσε καὶ τοῦ Κίπλιγκ. Πάντα ὁ ἰσχυρὸς θὰ ἐπιβάλει τὴ θέλησή του, λένε, ὅταν ἐπιμένει!

Ὁ λαὸς ξύπνησε πιὰ καὶ μπορεῖ ἔφκολα νὰ κάνει τὸν ἔλεγχο μὲ τὸ σύστημα ἀφτό. Μέσα στὴν πράξη θὰ μορφωθεῖ καλύτερα. Τὸν ἄνθρωπο τὸν κάνει ἡ ἀνάγκη νὰ μορφωθεῖ. Ἡ ἱστορία μας τὸ λέει. **Δὲν κάνουν** τοὺς θεσμοὺς τὰ πρόσωπα ὅπως ἦταν τὸ παλιὸ δόγμα. Οἱ θεσμοὶ κάνουν τὰ πρόσωπα. Μονάχα παλέβοντας θαποχτήσει κανεὶς ὅλα τὰ ἐφόδια ποὺ θὰ τὸν κάνουν **τέλειο**.

Βέβαια ἔχει περιπτώσεις τόρα στὴν ἀρχὴ ποὺ γυρέβουν νὰ ἐκμεταλεφτοῦν μερικοὶ γιὰ νὰ μιλήσουν γιὰ τὸ θεσμό. Ἂν γίνονται μερικὰ παρατράγουδα δὲ **φταίει ὁ νέος θεσμός**, ἴσα ἴσα φταίει ὁ παλιὸς ποὺ κακόμαθε τὸν κόσμο καὶ τὸν ἔκανε νἀντιλαμβάνεται τὰ γενικὰ ζητήματα σὰν ἀτομικά.

Σήμερα μὲ τοὺς καινούργιους θεσμοὺς στὸ κάθε στραβοπάτημα ὁ πολίτης θὰ καταλαβαίνει πὼς εἶνε **κάτι** ποὺ τὸν σταματάει, ὅταν πάει νὰ πάρει ἄσκημο δρόμο. Καὶ θἀντιληφτεῖ σιγὰ σιγὰ πὼς ἀφτὸ δὲν εἶνε, οὔτε ὁ ἕνας, οὔτε ὁ ἄλλος σὰν ἄτομο, μὰ πὼς εἶνε κάτι τι ποὺ δὲν τὸ βλέπει χεροπιαστό, μὰ τὸ νιώθει νὰ τὰ κατευθύνει ὅλα —εἶνε **τὸ συμφέρο τοῦ λαοῦ** καὶ θὰ δεῖ πὼς καὶ τὸ ἰδιαίτερο ἀτομικό του συμφέρο εἶνε μέσα σ' ἀφτὸ τὸ συμφέρο τοῦ λαοῦ.

Η ΘΕΣΗ ΜΑΣ

ΣΥΧΑΜΕΝΟΙ ΣΚΛΑΒΟΙ

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἴσαμε χτὲς δὲ θέλαν νὰ ξέρουν τοὺς συμμάχους καὶ μονάχα περιφρονητικὰ λόγια εἴχαν γι' ἀφτοὺς βγῆκαν σήμερα... φίλοι τους! Οἱ ἄνθρωποι ἀφτοὶ μονάχα τὸ τομάρι τους ἔχουν στὸνοῦ τους, καὶ δὲ νιάζονται κἀν γιὰ τὴν πνευματική τους καὶ τὴν ἴδια τὴν πολιτική τους ἀνεξαρτησία, θέλουν νἆναι σκλάβοι γιὰ νὰ μποροῦν μονάχα νὰ τρῶνε καὶ εἶνε πρόθυμοι νὰ χειροκροτήσουν τὸ κάθε... ἀφεντικό, εἴτε τσακισμένο εἴτε ὀρθὸ σταβρὸ ἔχει. Ἐγκαταλείπουν τὸν ἕνα φίλο μὲ τὴν ἴδια εὐκολία ποὺ δέχονται τὸν ἄλλο καὶ εἶνε πρόθυμοι νὰ τὸν ἐγκαταλείψουν κι' ἀφτὸν μὲ τὴ σειρά του. Τρῶνε τἀποφάγια τοῦ ἀφεντικοῦ καὶ δέχονται νὰ τοὺς βρίζει καὶ νὰ τοὺς ἐξευτελίζει. Καὶ γιὰ νὰ ξεθυμάνουν βρίζουν κι' ἀφτοὶ τὸ λαό.

5η ΦΑΛΑΓΓΑ

Δὲν εἶχε ἀράση μονάχα στὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου. Ὁ ἐχθρὸς κάνει πόλεμο λυσσασμένο γιατὶ τάχασε πιὰ ὅλα καὶ δὲν ἀφίνει κανένα μέσο. Μαζὶ μὲ τὴν ἀσκοπη ὁμονα καὶ τὶς ἀνώφελές του θυσίες γυρέβει νὰ σκορπίσει τὴν ἀμφιβολία γιὰ τὸν κοινὸ συμμαχικὸ ἀγώνα. Καὶ βρίσκονται ἀνθρωποι ποὺ εἴτε τὸ θέλουν εἴτε ὄχι γίνονται τὰ ὄργανά του. Ἂς ἔχουν τὸ νοῦ τους ὅσοι εἶνε ἔφκολο νὰ παρασυρθοῦν καὶ νὰ προσέχουν τὶς εἰδήσεις ποὺ ἀκοῦν. Πρέπει νὰ καλλιεργήσομε τὸ πολιτικό μας κριτήριο καὶ νὰ μποροῦμε νὰ ξεχωρίσομε τὶς εἰδήσεις, ὅν εἶνε τῆς γερμανικῆς προπαγάνδας ἢ ὄχι καὶ νὰ μὴ σαμποτάρομε τέτιες εἰδήσεις.

ΝΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΝΟΥΝΤΑΙ

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι—ἂν τοὺς ποῦμε γιὰ τελευταία φορὰ ἔτσι—ποὺ ἔχουν συμφέρο νὰ δυσφημοῦν καὶ οἰκοφαντοῦν κι' τὴ πιὸ πατριωτικὴ πράξη κι' αὐτὸ γιατὶ ἔρχονται οἱ πράξεις αὐτὲς σὲ σύγκρουση μὲ τὸ ἀτομικό τους τὸ συμφέρο. Εἶναι οἱ κακομαθημένοι ἀπ' τὶς παλιὲς πολιτικὲς κλίκες, οἱ ἐπιτήδειοι ποὺ κάνανε πάντα τὶς δουλίτσες τους καὶ παρουσιάζονταν σὰν ἐθνοσωτῆρες ἢ ὄργανα τῶν ἐθνοσωτήρων. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ χάσανε τὸ ψωμί τους, ποὺ λέει ὁ λόγος καὶ εἶνε πολὺ φυσικὸ νὰ ἀπεναχωριοῦνται καὶ νὰ συκοφαντοῦν. Δουλειά τους. Καθῆκον ὅμως καὶ ὑποχρέωση κάθε ἐλεύθερου πολίτη εἶνε νὰ τοὺς καταγγέλνει γιατὶ κάνουν κακὸ στὸ λαὸ καὶ στὸν ἀγώνα τὸ σκληρὸ ποὺ κάνει σήμερα ἡ Ἑλλάδα γιὰ νὰ βρεῖ τὸ σωστὸ δρόμο της καὶ νὰ γιατρέψει τὶς πληγές της μὲ τὴ βοήθεια τῶν φίλων της καὶ τῶν μεγάλων της συμμάχων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ ΜΑΣ

Μιλώντας πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες ὁ Ἄγγλος πρωθυπουργὸς κ. Τσῶρτσιλ εἶπε πὼς δὲν ἀποκλείεται νὰ βαστάξει ὁ πόλεμος καὶ μερικοὺς μῆνες τοῦ 45. Σ' ἀφτὸ πρέπει νὰ δώσουμε ὅλοι τὴν πρεπούμενη σημασία, δηλαδὴ νὰ θελήσουμε νὰ καταλάβουμε πὼς οἱ δύσκολες μέρες δὲν τέλειωσαν. Ὅσο πικρὴ κι' ἂν εἶναι ἡ ἀλήθεια θὰ τὴν ποῦμε. Πολὺς καιρὸς θὰ περάσει ἀκόμα ὥσπου νὰ συνέρθουμε ἀπὸ τὶς ἄπειρες πληγές, ποὺ ἄνοιξε παντοῦ ὁ ἐχθρός. Οἱ ἀγρότες ποὺ στάθηκαν πάντα ἡ λαοσωτήρια παραγωγικὴ τάξη τῆς χώρας μας, ἂς τὸ ἔχουν στὸ νοῦ τους κι' ἂς μὴν ἀφήσουν τὴν ἐποχὴ τῆς σπορᾶς ἀνεκμετάλλεφτη μὲ τὴ σκέψη πὼς ἔφυγαν οἱ βάρβαροι κι' ἀρχίζει ἡ πανευδαιμονία. Γι' ἀφτὸ κι' ὅλας οἱ σύμμαχοι μαζὶ μὲ τοὺς σπόρους ποὺ θὰ χρειαστοῦμε θὰ μᾶς φέρουν καὶ τ' ἀπαραίτητα γεωργικὰ ἐργαλεῖα.

ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΟΙ ΚΑΙΡΟΙ

Ὅταν οἱ γερμανοὶ καταστρέψανε τὸ Κόβεντρυ στὰ 41 στὴν Ἀγγλία ἔριξαν 450 τόνους ἐκρηκτικὲς ὅλες καὶ χάλασαν τὸν κόσμο! Τὶς προάλλες οἱ σύμμαχοι ἔριξαν μιὰ βραδιὰ 4500 καὶ τὴν ἄλλη κι' ἄλλους 5000 τόνους. Καὶ οἱ γερμανοὶ δὲν μποροῦν πιὰ ν' ἀπαντήσουν. Τὰ περίφημα ἀντίποινα σταματήσαν! Τὰ χέρια τοῦ Χίτλερ δέθηκαν καὶ ἡ γλῶσσα του μαζὶ καὶ τόρα ζεθυμάνει πάνω στὸ γερμανικὸ λαὸ ποὺ σκοτώνει λοσσασμένος. Καὶ σ' ἀφτὸ ὁ Χίτλερ εἶνε μονοβικός! Ἴσαμε πότε;

ΑΠ' ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ

ΑΠΟ ΔΩ ΠΕΡΑΣΕ Ο ΧΙΤΛΕΡ

Μέσα στὰ τόσα ἀνδραγαθήματα τῶν ὑπερανθρώπων μαχητῶν τοῦ Χίτλερ καὶ τῶν ὑπανθρώπων ὀργάνων του, (ἀλήθεια δά, αὐτοὶ οἱ ἄριοι ἐρίφηδες μονάχα μὲ τοὺς πραγματικοὺς ἀνθρώπους δὲ μποροῦσαν νὰ ἔχουν σχέση) καὶ μέσα στὶς χαρὲς καὶ τὶς φούριες τοῦ τελευταίου μήνα ὁ κόσμος δὲν πρόφταξε νὰ πληροφορηθεῖ τὴν τραγικὴ καὶ μαρτυρικὴ ἐκτέλεση ἑνὸς παλαιοῦ, πολιοῦ, σεβασμίου συμπολίτη μας.

Μέσα σὲ μιὰ γωνιὰ σ' ἕνα εἶδος κόγχης τοῦ γραφείου τοῦ Γυμνασίου Μυτιλήνης—πὼς ἦταν κάποτε κι' αὐτὸ καὶ πῶς κατάντησε, θλιβερὸ ἀντίκρυσμα—καθόταν ἐπὶ γενεὲς καὶ δεκαετηρίδες, μαρμάρινος, σιωπηλὸς καὶ ἀγνοούμενος, σεμνοπρεπής, ἀξιοπρεπὴς καὶ καλοκάγαθος, μὲ μιὰ μεγάλη φεσάρα, ποὺ σκέπαζε γερμένη πίσω ὅλο τὸ κεφάλι, μὲ ἀδρὰ τσουλούφια ποὺ βγαίνουν κάτω ἀπ' αὐτή, μὲ μουστάκια ἀνάλογα ποὺ κατεβαίνουν γύρω ἀπὸ τὸ στόμα καὶ μὲ φυσιογνωμία ἤρεμη, σοβαρὴ καὶ ἀγαθώτατη—τὸ καποτισινὸ ἤθος—ὁ ἀοίδιμος, πλὴν λησμονημένος Ἀπόστολος Ἀθ. Βαμβούρης.

Τίποτε ἀπειλητικό, οὔτε ὕποπτο, οὔτε ἐπίφοβο δὲν εἶχε. Λοιπὸν αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο οἱ Γερμανοί, οἱ «πολιτισμένοι βάρβαροι» (sic! Ἐλ. Λέσβ. 27)9 σελ. 3 στήλη 6) ἀφοῦ στὴν ἀρχὴ τὸν περιῴβρισαν ἐξευτελιστικά, ἀφοῦ τοῦ ἔβαψαν μὲ καρὰ—μπογιά, μύτη, μουστάκια, κατωσάγονο, ἔπειτα τὸν ἀποκεφάλισαν. Ἡ προτομή δὲ φαίνεται νὰ ἔχει μετακινηθεῖ καὶ ἡ καρατόμηση θὰ ἔχει γίνει ἐπὶ τόπου. Καὶ καθὼς τὸ κεφάλι ἔπεσε κάτου καὶ κυλίστηκε. Ἐσπασε κ' ἡ μύτη του. Miserabile visu!

Ὅταν μπῆκα ἔξαφνα μιὰ μέρα μέσα καὶ τὸ εἶδα, τρόμαξα, καὶ ἀσυναίσθητα ρώτησα:

— Πῶς;... Ποιὸς τὸκανε; Δὲ μοῦ ἀπαντοῦσαν. Ξαναρωτῶ. Κι' ἀκούω δίπλα μου μιὰ φωνὴ δυνατὴ καὶ στριγγή.

— Οἱ Οὖννοι!

Οἱ Οὖννοι... Τί παράδοξη ἠχὼ μέσα σ' αὐτὰ τὸν ἄδειο τόπο, ποὺ ἀκούγαμε, ποὺ μαθαίναμε ἄλλοτε τὴν Ἱστορία!

Οἱ Οὖννοι, οἱ μοντέρνοι Οὖννοι. Ὁ χαλασμός, ὁ ρημαγμός, ὁ τρόμος — ὁ σκληρός, συστηματικός, ἀλύγιστος χαλασμὸς πάνω ἀπ' ὅλη τὴν Εὐρώπη!

Καὶ τώρα κάθεται ὁ κακόμοιρος Ἀπόστολος συμμαζεμένος πάλι στὴ γωνιά του δυὸ κομμάτια, μουτζουρωμένος, γελοιοποιημένος καὶ ρινότμητος καὶ ἀπορεῖ κι' αὐτὸς μαζὶ μας. Μαθέ, γιατί;

Τί τοὺς ἔφταιξε, τί τοὺς πείραξε; Νὰ πεῖς πὼς τὸν πῆραν γιὰ κομμουνιστή, γιὰ μπολσεβίκο, δὲ φαίνεται· οὔτε ἰδέα εἶχε ὁ ἄμοιρος. Γιὰ ἑβραῖο, πάλι δὲ μοιάζει. Τί νὰ πῶ, μήπως ἡ ἀνατολίτικη μορφή του τοὺς σοκάριζε τὴν ἄρια, τὴν περιούσια καταγωγή τους καὶ δὲν τὴν ὑπέφεραν, ποιὸς ξέρει; Ἡ μήπως μέσα στὴν τελευταία παραζάλη τουςτόνθεώρησαν ἐκεῖ-πέρα ὡς ἐπικίνδυνο παραμονευτὴ καὶ κατάσκοπο, ἕνα θῦμα τέλος πάντων γιὰ νὰ ξεθυμάνουν, καὶ τὸν ἐξετέλεσαν.

Κι' ὁ καημένος δὲν ἦταν τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτά. Ἦταν μονάχα ἕνας δωρητὴς κι' εὐεργέτης τῆς Ἐκκλησίας, «τὸ παιδί τ' Ἁγιοῦ Θαραπιοῦ», ὅπως τὸν ἔλεγαν στὸν καιρό του. Ποῦ νὰ τὸ πίστευε πὼς θὰ τόβρισκε μιὰ μέρα ἀπὸ τοὺς αὐτοπροαίρετους προστάτες καὶ ὑπερασπιστὲς τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων τῆς Εὐρώπης, ποὺ κινδυνεύουν τρομερὰ ἀπὸ τοὺς μπολσεβίκους, μὰ καὶ ποῦ νἄξερε ὁ ζάβαλης πὼς αὐτοὶ οἱ μασκαράδες ἔχουν τὸ

Οι γυναίκες καταχτουν τα δικαιωματα τους

ELEFTERI LESBOS

ORGAN OF THE EAM COMMISSION OF THE PREFECTURE OF LESBOS

ATHENS FREE

The population of Athens occupied the town and the Britains entered the free town announced London. The population of Athens was struggling against the tirany of the Nazi violence four years.

The battle of Athens began on the day of the Nazi invasion. The enemy helped by the greek traitors would knock down the people and organised the famine. The people defended iheff. The enemy insisted and the population delivered the first attack under the direction of EAM. It demanded bread, rations and wages to prevent death. The Cuisling govern ment withdrew. The enemy declares conscription. The people succeed to concil it by its mass meeting of March. The war becomes more obvious. The enemy attacks. The people is on the defensive and fights with the few means, he has. The Cuisling government organises an army which assisted by germans is gone to strike at the people and at EAM. The fight is hard. The enemy feels that he lost the battle and on the 13. 10. he throws his arms and tries to go when he is surounded from North and South. The Victory of the Athenians is symbolic in the history of New Greece and also of all the civilised free world.

THE ELECTIONS

The secretary of internal of the Political Committee of National Liberation proclamed elections for 29th October according to the 55th and 57th acts of P.C.N.L.

The actions of P.C.N.L are valid and the government recognises them. The people has the right to elect liberally the men, who will govern and judje the citizens, according to the code for selfadministration of the Political Committee of National Liberation.

THE PEASENTS' ORGANISATION

The peasent masses were inorganised. Their political questions were exclusively looked after by the organised townsmen. Nobody cared properly for those workers' interest. They were living in disdain, pauverly and ignorance. Their debts increased daily and no care was taken to assist them to increase their production. During this war the great value of the agriculturist became evident.

The peasant understood that in order to get full value of his work he must get organised. The agricultural political party would assist and help his interests. Only as an organised member. Would he succeed in a society based on justice and equality.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Η Α. Ε. ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ κάνει γνωστό, πως έγινε έπιτάξη λαδιού γιά διανομή από μιαή όκά τό άτομό. Έπειδή δέ μαζεύτηκε δσο λάδι χρειαζόταν, αποφάσισε νά μοιράσει από 100 δράμια κι' ύστερα από λίγες μέρες τά υπόλοιπα. Ορισμένοι μπακάληδες πήραν τό λάδι και χωρίς νά πάρουν έντολή από κανέναν τό μοίρασαν μαζωμένο. Ας μήν ανησυχήσει ό κόσμος, δέ θ' αδικηθεί κανένας κι' όλοι θά πάρουν συνολικά από μιαή όκά.

Η Α. Ε. Επισιτισμού

Η Α. Ε. ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΥ κάνει γνωστό, πως χτές γιά τεχνικούς λόγους δέν έγινε διανομή ψωμιού. Σήμερα Τρίτη θά δοθεί από μιαή όκά στό άτομο, γιά τις δυό μέρες.

Η Α. Ε. Επισιτισμού

Η ΕΤΑ Β'. ΠΟΛΗΣ κάνει γνωστό, πως ή δημοπρασία πού έγινε στις 21 τού Οχτώβρη γιά τήν πώληση 57 δερμάτων προβάτων, θά ξαναγίνει στις 25 τού μήνα, μέρα Τετάρτη, στις 10 τό πρωί γιατί προσφέρθηκε πιό μεγάλη τιμή. Θά ξαναγίνει κι' ή δημοπρασία γιά τή πώληση 500 μπουκαλιών.

Η ΕΤΑΒ Πόλης

Ο ΛΑΪΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ τού Λαϊκού Δικαστηρίου δρίζει μόνιμο τόπο συνεδριάσεων τού Λαϊκού Δικαστηρίου Μυτιλήνης τό κτίριο στήν οδό Αλκαίου πού στεγαζόταν πρώτα ή Αγορανομία.

Ο Λαϊκός Επίτροπος
τού Λαϊκού Δικαστηρίου
Μυτιλήνης

Ο ΛΑΪΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ τού Αναθεωρητικού Δικαστηρίου δρίζει μόνιμο τόπο συνεδριάσεων τού Αναθεωρητικού Δικαστηρίου Μυτιλήνης τό κτίριο στήν οδό Αλκαίου πού στεγαζόταν πρώτα ή Αγορανομία.

Ο Λαϊκός Επίτροπος
τού Αναθεωρ. Δικαστηρίου
Μυτιλήνης

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ. Στούς καταλόγους τών κατηγορουμένων σημειώθηκε κατά λάθος τό όνομα Παναγιώτης Πιτσιλαδής, Μυτιλήνη. Διορθώνουμε τό λάθος αύτό και στή θέση του σημειώνουμε τό όνομα Παναγιώτης Πιτσιλαδής τού Γεωργίου ή Τσαρού, ναυτικός, κατοικος Πλωμαριού.

Διοίκηση Εθν. Παλιφυλακής

Η ΕΑ ΠΑΛΑΙΟΚΗΠΟΥ εύχαριστεί τό συ. Χαρ. Συναδινό πού πρόσφερε ραΐχα γιά τά φτωχά μας και γιά τούς αντάρτες μας.

ΕΑ Παλαιοκήπου

Η ΕΠΟΝ ΠΑΠΑΔΟΥ εύχαριστεί τό συ. Πρόεδρο Β. Φωτεινό πού δώκε 5 δκάδες λάδι γιά νά γίνει καλή υποδοχή στούς αντάρτες μας πού γύρισαν νικητές από τή Λήμνο.

ΕΠΟΝ Παπάδου

ΟΛΟΙ ΣΤΙΣ ΚΑΛΠΕΣ

ΜΙΚΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Με απόφαση τού Έποπτ. Συμβ. Λέσβου κι' ύστερα από Εγκριση τού συ. Νομάρχη, άρχισαν τά μαθήματα στά δημοτικά σχολιά. Σήμερα άρχίζουν τά μαθήματα και στά Γυμνάσια.

— Ο Φιλοτεχνικός Αγιάσου ξεκαθάρισε από τήν παράσταση του άλλα 12 δισεκ. Δόθηκαν κι' αύτά στήν Επιτροπή γιά τούς συσσιτούχους.

— Από χτές άρχισε ή διανομή λαδιού, 100 δρμ. τό άτομο. Σήμερα θά μοιραστούν κουκιά από 50 δρμ. Μέσα στή βδομάδα θά μοιραστεί κι' από 100 δρμ. σαπούνι.

— Επισκευάστηκε ό ασύρματος τής Μεάπολης μέ τή φροντίδα τού διευθυντού τού Ταχυδρ. κ. Αναστασιάδη και τού τεχνικού κ. Παρασκευαΐδη. Μόλις γίνει ή σύνδεση μέ τήν Αθήνα, τό τηλεγραφείο θά δέχεται τηλεγραφήματα. Γιά τήν ώρα δέχεται μόνο γράματα γιά τό εξωτερικό και γιά κάθε ελευθερουμένη Ελληνική επαρχία και τηλεγραφήματα γιά τό εξωτερικό πού τά στέλνει από τή Σμύρνη.

— Ο κ. Χριστόφορος Βελισσάριος γιά τήν ονομαστική εορτή τού γιού του Δημητρίου δέ θά δεχθεί επισκέψεις επειδή πενθεί.

ΑΠ' ΤΑ ΧΩΡΙΑ

ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ

Αγαπητή «Ελεύθερη Λέσβο»

Από τώρα και εις τό εξής θά αναλάβει τό ΕΑΜ. νά διαπαιδαγωγήση όλο τόν κόσμο, και εδώ, και στά χωριά τού Νησιού μας. Διάφοροι ρήτορες κάθε Κυριακή πρωί, πρέπει νά μιλούν στό κόσμο γιά διάφορα ζητήματα και πρώτ' απ' όλα τι θέλει τό ΕΑΜ· γιά τήν Αυτοδιοίκηση, τή Λαϊκή δικαιοσύνη και όλες τις κατακτήσεις τού λαού σε γλώσσα πού νά τήν καταλαβαίνουν όλοι. Και τό κυριώτερο· όχι μόνο σε μιά αίθουσα μέσα, άλλα σε δυό και σε τρείς και σε τέσσαρες, γιά νά μπορεί νά πηγαίνει όλος ό κόσμος, πολύς κόσμος, και νά ακούει και νά μαθαίνει. Με τόν τρόπο αυτό, πιστεύω ότι έχει νά ωφεληθεί πάρα πολλά ό λαός όλος κι' έτσι θά χτυπηθεί και ή Αντίδραση απ' όπου κι' αν προέρχεται, και όχι μονάχα αυτό, άλλα και θά πυκνωθούν οί τάξεις τού ΕΑΜ από συνειδητούς συναγωνιστές πού θά μπορούν διαβασμένοι πιά, νά αντικρούουν τά οπωδήποτε παραπειστικά επιχειρήματα τής Αντίδρασης.

Αγιάσος 2/9/44.

Ένας συναγωνιστής

Τό Σάβατο 28 τού Οχτώβρη θά γίνει επίσημος γιορτασμός σ' όλη τή χώρα. Θά πάρουν μέρος όλες οί οργανώσεις. Τή μέρα αφτή άρχισε στήν Ελλάδα επίσημα ό πόλεμος ενάντια στό φασισμό.

ΤΟΠΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ο συ. ΓΩΓΟΣ ΜΙΛΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΝ

Τό περασμένο Σάβατο παρ' όλη τή δυνατή βροχή πού έπεφτε όλο τό απόγευμα, έγινε στόν «Όρφέα» ή συγκέντρωση τής ΕΠΟΝ. Πολλά παιδιά τής ΕΠΟΝ αγόρια και κορίτσια και άρκετός κόσμος παρακολούθησαν τούς λόγους τών αντιπροσώπων τής Κ.Ε.τοῦΕΑΜ. Μέσα σε αδιάκοπα χειροκροτήματα πού κάθε τόσο έκοβαν τό λόγο του, ό συ. Γώγος μίλησε γιά τήν ιστορία και τή δράση τού ΕΑΜ. Γιά τούς νέους πούπε κι' αυτοί ένα κομάτι τού αγωνιζόμενου λαού μίλησε περίπου έτσι: Ποτές οί δημοκρατικές και φασιστικές κυβερνήσεις δέν υποβοήθησαν τήν ορμή τών νειάτων. Σήμερα νέοι και νέες αγωνίστηκαν μέ πείσμα, μέλη κι' αυτοί τού ηρωϊκού μας Στρατού. Η επαναστατικότητα κι' ή ορμή τής νεολαίας μας λογαριάζεται γιά πρώτη φορά. Ας προσέξουμε όμως. Μ' αυτή τήν επαναστατικότητα, μπορεί νά γίνουν και σφάλματα. Τά νειάτα διαθέτουν τήν ορμή. Τά χρόνια φέρνουν τήν πείρα. Η ορμή και ή πείρα είνε τά θεμέλια πού πάνω τους θά χτίσουμε τό λαϊκό κράτος. Η αντίδραση προσπαθεί νά σπείρει ζιζάνια ανάμεσα στό ΕΑΜ και στούς Συμμάχους. Τέτοιοι άνθρωποι βρίσκουνται και στή Μυτιλήνη.

Κρατάμε στά χέρια μας στοιχεία και δέ θά διστάσουμε νά τ' αποκαλύψουμε. Οί καταχτήσεις τού λαού μας πληρώθηκαν μέ αίμα. Όπιος τολμήσει νά βεβηλώσει αφτό τό αίμα θά τσακιστεί (αστάματητα χειροκροτήματα). Τώρα τελευταία ή αντίδραση άρχισε νά συκοφαντεί τήν ΕΠΟΝ. Θέλησαν νά μιλήσουν γιά τίς σχέσεις τών αγοριών και τών κοριτσιών. Ε κεί κάτω στήν αγωνιζόμενη Ελλάδα χιλιάδες νέοι και νέες ζούνε μαζί, μέσα στήν οργάνωσή τους. Μπορώ νά βεβαιώσω επίσημα πώς κανένας, δέν παραστράτησε. Παντού βλέπει κανείς πρόοδο μονάχα, τεράστιο βήμα πρός τά εμπρός. Ζητάμε απ' τούς νέους και τις νέες νά νιώσουν τό βαθύτερο νόημα τής ζωής και ν' αγωνιστούν γιά τήν εξύψωση τών σχέσεών τους. Στήν άλλη Ελλάδα τό κατάφεραν. Σίγουρα θά τό χετε πετύχει και σείς. Κατηγοροῦν τήν ΕΠΟΝ γιά κομουνιστική και άθεη. Στήν ΕΠΟΝ ανήκει όλη ή νεολαία τής Ελλάδας, ανεξάρτητα από αντιλήψεις πολιτικές και πεποιθήσεις θρησκευτικές. Στόν Εθνικό-Απελευθερωτικό αγώνα τού ΕΑΜ πήραν μέρος ανώτεροι κληρικοί και παπάδες. Πολλοί απ' αυτούς εκτελέστηκαν απ' τόν καταχτητή. Ακόμα και στή Σοβ. Ένωση τήν παρεξηγημένη αυτή χώρα, πολλοί παπάδες τιμήθηκαν μέ πολεμικά παράσημα. (Χειροκροτήματα).

Η ΕΠΟΝ δέν ανήκει σε κανένα κόμα. Θέλουμε μιά λεύτερη νεολαία, μορφωμένη και δημιουργική μέσα στή λαοκρατούμενη Ελλάδα. Τή νεολαία αυτή, τή θέλουμε χαρούμενη και πολιτισμένη.

Στό τέλος οί ακροατές ξέσπασαν σε χειροκροτήματα πού βάσταξαν λεφτά ολόκληρα. Οί νέοι τής Μυτιλήνης ένιωσαν τά λόγια τού συ. Γώγου και τά επεδοκίμασαν.

Ο ΣΥΝΑΓ. ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΣ ΤΟΥ Γ. ΔΙΟΙΚΗΤΗ

Ο Γεν. Διοικ. κ. Μπουρδίρας μέ τηλεγράφημα στόν αναπληρωτή του κ. Αντ. Πάστρα διορίζει πληρεξούσιό του τό Νομάρχη μας συ. Κώστα Φωλίγγο. Ο κ. Πάστρας αναχώρησε γιά τή Χίο.

ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

Η Νομαρχία κανόνισε τά ζητήματα τών ανταλλαξίμων.

Τά δάση και οί βοσκότοποι πάνε στίς Κοινότητες.

Ελιές, χωράφια και περιβόλια θά νοικιαστούν σέ δμάδες από άκτήμονες και φτωχούς αγρότες. Γίνεται σύσταση νά μήν υπενοικιαστούν.

ΟΙ ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΣΕΒΑΣΤΕΣ

Ο κ. Ιατρίδης αντιπλοίαρχος τού πολεμ. ναυτικού πολλές φορές εποκάλεσε τό λαό δημιουργόντας επεισόδια· Τή Δευτέρα επρότεινε ούτε λίγο ούτε πολύ νά διωχτούν... οί αντιπρόσωποι τού ΕΑΜ, πού βρίσκονται στήν πόλη μας συ. Γώγος και Διογένης. Οί οργανώσεις κοί τά σωματεία τό άκούσανε μέ κατάπληξη και παρουσιάστηκαν διάφορες επιτροπές γιά νά συνεφέρουν τόν κ. Ιατρίδη, πού στό τέλος αναγκάστηκε νά ενδόσει στήν αξίωση τού λαού.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ

Εφημερίδα «Ελ. Λέσβο»

Σήμερα είδα πώς βάλες κοί στήλη γιά νά σού γράφουν κοί οί γυναίκες τά ζητήματά των κοί σε γράφω νά γράψεις μέ μεγάλα γράματα νά δώσουν στά παιδιά μας τετράδια κοί βιβλία δωρεάν γιατί έχω 4 παιδιά πού πηγένουν στό σχολιό κοί γιά νά πάρω τά τετράδιά των κοί τά βιβλία των πρέπει νά πουλήσω τό σπίτι μου γιατί δέν μού έμεινε άλλο τίποτε μού τά φάγαν όλα οί φασίστες. Τώρα πού βρήκαμε κοί μείς τήν ελευθεριά μας, θά σού γράφωμε τά παράπονά μας κοί νά μάς συνδράμης γιατί δέν θέλομε νά μένουν τά παιδιά μας αγράματα κοί νά τά εκμεταλεύονται οί ντόπιοι φασίστες.

Μέ τιμή
Αθηνά Σπύρογλου

ΤΗΛΜΑ ΤΟΥ ΕΓΓΛΕΖΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΣΤΟ συ. ΝΟΜΑΡΧΗ ΛΕΣΒΟΥ

«Σάς εύχαριστώ γιά τήν υποδοχή πού μού κάνατε. Όταν καλιτερέψει ό καιρός κοί μάς τό επιτρέψουν οί ανάγκες τών επιχειρήσεων, ελπίζω πώς θά μπορέσει κι' ό Λεσβιακός λαός νά δεί καλίτερα τό Βρετανικό ναυτικό κοί τήν αεροπορία μας. Σάς εύχουμαι κάθε επιτυχία πού θά σάς απαλλάξει από στενοχώριες κοί θά δημιουργήσει μιά κανονική ζωή πάνω στό ώμορφό σας νησί».

20)10)44.

ΜΑΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΝΟΥΝ ΠΩΣ...

ο κ. ΑΛΕΚΟΣ ΖΑΚΑΣ διαδίδει πώς δέν έγινε δεχτή ή πρότασή του γιά υποψηφιότητα στίς δημοτικές κοί επαρχιακές εκλογές. (Ο κ. αυτός δέν υπέβαλε σέ καμιά αρμόδια αρχή, τέτια πρόταση).

Οί Ν. ΚΑΤΟΥΔΗΣ κοί Ξ. ΔΟΥΚΑΣ, Λένε πώς ή Λ Ε. Επισιτισμού έκλεψε 1200 δκάδες πετσί. (Τούς προκαλούμε νά τό καταγγείλουν υπεύθυνα).

Ο κ. Ν. ΚΑΤΟΥΔΗΣ Ισχυρίζεται πώς ή πρρκήρυξη τών εκλογών τής αυτοδιοίκησης έγινε όταν είχε περάσει ή προθεσμία κι' έτσι δέν πρόφταξε ό κόσμος νά υποβάλει υποψηφιότητα. (Ψέματα. Είχε καιρό κάθε πολίτης απ' τίς 12—16 τού μήνα).

Ο κ. Τ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΣ, Λέγε μέσα σέ γραφείο, πώς ή Λ. Ε. Επισιτισμού έκλεψε 45 τόνους κονσέρβες. (Γίνουνται ανακρίσεις απ' τήν Ε. Π. κοί θά τού γίνει μήνυση).

Ο κ. Π. ΚΕΧΑΓΙΑΣ, χάλασε κι' αυτός τόν κόσμο μέ τίς κονσέρβες. (Τόν προκαλούμε νά τό καταγγείλει υπεύθυνα).

Ο κ. ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ, (Υπολογαγός τών Ιερολοχιτών), προφές πάνω στή Λέσχη, έβριζε τό ΕΑΜ κοί τόν ΕΛΑΣ, λέγοντας πώς έκαναν ότι κι' ό Δράμαλης στήν Πελοπόνησο. Κάτι είπε κοί γιά τίς κονσέρβες πού είνε πολί τής μόδας στά «καθώς πρέπει» σπίτια. (Έγινε καταγγελία στή Στρατιωτική Διοίκηση Ν. Αιγαίου).

Η ΝΑΥΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΠΟΔΙΖΕΙ ΤΟΝ ΑΠΟΠΛΟΥ ΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΤΟΥ ΕΛΑΝ. ΓΙΑΤΙ; ΜΗΠΩΣ ΕΙΝΕ ΕΧΘΡΙΚΑ; ΚΑΙ ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ;

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΝΕΑ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

ΛΟΝΔΙΝΟ 23.—Ένώ ή Μόσχα δέ μιλά καθόλου γιά τίς επιχειρήσεις στήν Α. Πρωσσία, τό Βερολίνο, από προχτές μετέδωσε ότι ό κόκκινος στρατός πέρασε τά σύνορα και ότι γίνονται σκληρές μάχες.

Νεώτερες πληροφορίες αναφέρουν πώς ή Ρώσσοι διέσπασαν 2 αμυντικές ζώνες τών Γερμανών και έχουν προχωρήσει σέ βάθος 30 κοί σέ πλάτους 240 χ. μ. Βρίσκονται κοντά στή πόλη Τίλσιτ. Νοτιώτερα πλησιάζουν τίς πόλεις Ίνστεμπουργκ και Κουμπίνεν.

Η προέλαση τών Ρώσσων γίνεται στίς δυό πλευρές τής σιδηροδρομικής γραμμής πρός τή Καινιξμπεργκ.

Η περιοχή τού Μέμελ ξεκαθαρίστηκε από τούς Γερμανούς. Μόνο ή πόλη απομένει στά χέρια τους.

Στή Β. Φιλλανδία οί Γερμανοί φεύγουν πρός τά Νορβηγικά σύνορα όπου έχουν φθάσει οί Ρώσσοι από χτές.

ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

ΛΟΝΔΙΝΟ 23.—Στήν Ούγγαρία ό κόκκινος στρατός προχωρεί ακάθεκτος σε μέτωπο 270 χ. μ. μέ σχήμα τόξου πρός τή Βουδαπέστη. Γερμανοουγγρικές δυνάμεις πού βρίσκονται στή Ρουθηνία κινδυνεύουν νά υπερφαλαγγιστούν.

Ρώσσοι και Σέρβοι ξεκαθαρίζουν τή μεγάλη καμπή τού Δούναβη μεταξύ Βελιγραδίου—Βουδαπέστη. Στή Ν. Σερβία άλλα τμήματα τού Τίτο ξεκαθαρίζουν απομονωμένες δυνάμεις τών Γερμανών στή Μακεδονία, μέ συνεργασία Ελλήνων αντάρτων.

Η θέση τών Γερμανοούγγρων πού απομονώθηκαν στή Τρανσυλβανία είνε απελπιστική. 3 Ρωσσικές στρατιές τούς κυνηγούν αδιάκοπα.

Ο ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΛΟΝΔΙΝΟ 23. — Συμμαχικά αεροπλάνα χτές βομβαρδίσανε βιομηχανικούς στόχους στό Έσσεν. Άλλα χτυπήσανε τό Βερολίνο. Στή Ν. Γερμανία χτυπήθηκαν τό Μόναχο, τό Αουσμπουργκ και άλλες πόλεις, χωρίς νά φανεί ούτε ένα γερμανικό καταδιωκτικό.

Άλλα σμήνη βομβαρδίσανε τά στενά τού Μπρέννερ στήν Ιταλία και στήν Τσεχοσλοβακία πολεμικούς στόχους και σιδηρόδρομους.

Προχτές, χτυπήθηκαν τό Αμβούργο και στή Δ. Γερμανία οί βιομηχανικές πόλεις Νόυς, κοντά στό Ντούσελντορφ, σπουδαίο κέντρο ανεφοδιασμού τών Γερμανών πού μάχονται στήν περιοχή τού Άσχεν, καθώς και οί πόλεις Χάμ, Μύνστερ Ανόβερο και Μπρούνσβικ

Την περασμένη βδομάδα 15.000 τόνοι μπόμπες ρίχτηκαν πάνω στή Γερμανία.

Στίς άκτές τής Νορβηγίας χτυπήθηκαν 2 γερμανικά έμπορικά και δυό πλοία συνοδείας.

ΤΟ ΞΕΚΑΘΑΡΙΣΜΑ

ΛΟΝΔΙΝΟ 24. — Τό ξεκαθάρισμα τής Ελληνικής γής και θάλασσας από τά βρεττανικά στρατεύματα προχωρεί κανονικά. Παράλληλα μέ τήν όμαλή προέλαση τών τμημάτων στή στεριά γίνεται και τό καθάρισμα τής Ελληνικής θάλασσας από τίς νάρκες πού επόντισαν οί γερμανοί φεύγοντας.

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΛΟΝΔΙΝΟ 24.—Οί κυβερνήσεις Μ. Βρεττανίας, Ρωσσίας και Αμερικής αναγνωρίσανε επίσημα τήν κυβέρνηση τού ντε Γκόλ στή Γαλλία σάν προσωρινή κυβέρνηση τής Γαλλίας.

ΟΙ ΠΡΟΔΟΤΕΣ

Τό Στρατοδικείο στό Παρίσι καταδίκασε σέ θάνατο τό δημοσιογράφο Σουαρές διευθυντή τής γαλλόφωνης Γερμανικής εφημερίδας «Σήμερα» γιατί επρόδοσε τήν πατρίδα του.

ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟ

— Πληροφορίες απ' τή Μόσχα αναφέρουν ότι ό ρωσσικός στρατός κατέλαβε ως τόρα 400 πόλεις και χωριά στήν Ανατολική Πρωσία και διορίστηκε διοικητής τους Ρώσσος στρατηγός. Η προέλασις συνεχίζεται. Οί Ρώσσοι απήχαν χθές 110 χ.μ. απ' τήν πρωτεύουσα τής Α. Πρωσίας Καινιξβέργη.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΝΕΑ

Η ΕΘΝ. ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ

ΑΘΗΝΑ 24. — Η Κυβέρνηση θά έχει νομοθετική εξουσία, εφ' όσο δέ λειτουργεί ή βουλή.

Νομοπαρασκευαστική επιτροπή ορίστηκε από τούς Υπουργούς Αβραάμ, Τσιριμώκο και Κανελλόπουλο, πού θά ασχοληθεί και μέ τίς κυρώσεις τών προδοτών.

Τό Υπουργικό Συμβούλιο δέχτηκε ως προγραμματικές δηλώσες τής Κυβέρνησης τό λόγο τού κ. Παπανδρέου στίς 18 Οχτώβρη. Όλοι ξέρουν πώς στό λόγο του αφτό ό κ. Παπανδρέου έθεσε βάση τής πολιτικής τής Κυβέρνησης τή Λαοκρατία.

—Γιά τίς δημόσιες συγκεντρώσεις θά χρειάζεται σχετική έγκριση.

ΑΠ' ΤΟ ΛΟΓΟ ΤΟΥ κ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Η αποκατάσταση τής λαϊκής κυριαρχίας είνε από τούς πρώτους και κύριους σκοπούς μας.

Ο λαός ανακτά τίς ελευθερίες του.

Είνε ζήτημα τιμής γιά τήν κυβέρνηση τό νά είνε ή λαϊκή ετυμηγορία απόλυτα γνήσια.

Μόνο μ' ελεύθερες εκλογές ό λαός θά αποκτήσει τήν λαοπρόβλητη κυβέρνησή του, απαραίτητη γιά τό έργο τής ανόρθωσης.

Σύντομα θά γίνει τό δημοψήφισμα κι' οί εκλογές γιά τή συντακτική συνέλευση.

Τά ανώτερα ίδρύματα, τό Πανεπιστήμιο, ό Άρειος Πάγος, και τό Συμβούλιο Επικρατείας χρεωκόπησαν.

ΚΛΗΣΗ ΗΛΙΚΙΩΝ

ΑΘΗΝΑ 24.—Ο υπουργός τών Στρατιωτικών εδήλωσε ότι στό υπουργικό Συμβούλιο θά προτείνει νά κληθούν τέσσερες ήλικίες.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΛΟΝΔΙΝΟ, 23. Οί Γερμανοί φύγανε από τή Σύρο και τήν Τήνο. Έλληνες αντόρτες πήρανε τήν Άνδρο. Έτσι λευτερώθηκαν όλες οί Κυκλάδες.

Οί Γερμανοί αδειάσανε και τήν Εύβοια. Πιάστηκαν 250 άντρες, πάρθηκε ένα όχυρό στή Β. Εύβοια και 850 ταγματασφαλίτες πού μέναν στή Χαλκίδα παραδοθήκανε.

Η Λαμία πάρθηκε από αγγλικά τμήματα. Οί Γερμανοί φεύγουν πρός τή Λάρισσα περπατώντας, γιατί οί σιδηρόδρομοι και τό οδικό δίκτυο είνε καταστραμένα. Τούς χτυποῦν αγγλικά αεροπλάνα και Έλληνες αντάρτες στά πλευρά τους.